

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 60/23	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Sąd Okręgowy w P., wyrok z dnia (...) r., sygn. akt (...)			
0.11.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			

# obrońca			
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącnego			
# inny			
0.11.3. Granice zaskarżenia			
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza		

	<p>przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu</p>	
#	<p>art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu</p>	
#	<p>art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia</p>	
#	<p>art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia</p>	
#	<p>art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego,</p>	

	nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka				
#	art. 439 k.p.k.				
#	brak zarzutów				
0.11.4. Wnioski					
#	uchylenie	#	zmiana		
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy					
0.12.1. Ustalenie faktów					
0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.2. Ocena dowodów					
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów					
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwiąże o powodach uznania dowodu			
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)					
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu			
STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO					

**WOBEC
ZGŁOSZONYCH
ZARZUTÓW i
wniosków**

Lp.	Zarzut		
	<p>1. błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, które mogły mieć wpływ na treść tego orzeczenia, polegające na przyjęciu przez Sąd, że:</p> <p>a) oskarżony działał z zamiarem zabójstwa pokrzywdzonego, zwłaszcza z zamiarem bezpośrednim,</p> <p>b) oskarżony zadał pokrzywdzonemu trzy ciosy nożem, tj. że zadał także cios w brzuch,</p> <p>c) oskarżony zadał ciosy nożem już po wypchnięciu pokrzywdzonego z mieszkania,</p> <p>d) pokrzywdzony nie miał nad oskarżonym</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

przewagi
fizycznej,

e) kierowane
przez
oskarżonego do
pokrzywdzonej
przez
komunikator
słowa, wzbudziły
u pokrzywdzonej
obawę
spełnienia
jakichkolwiek
gróźb.

2. obraza
przepisów prawa
materialnego
art. 25 §
2 k.k. poprzez
błędne jego
zastosowanie i
uznanie, że
oskarżony swym
czynem
przekroczył
granice obrony
koniecznej, co
w konsekwencji
doprowadziło do
nieuprawnionego
niezastosowania
art. 25 § 1 k.k..

3. obraza
przepisu prawa
materialnego
art. 190 § 1 k.k.
poprzez błędne
przyjęcie, że
oskarżony swym
zachowaniem
wypełnił
znamiona tego
czynu
zabronionego a
w szczególności,
że napisane
przez

	oskarżonego słowa były groźbami.		
Zwięzle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
<p>Przed przystąpieniem do ustosunkowania się do zarzutów apelacyjnych należy wskazać, iż Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia (...) r. w sprawie (...):</p> <p>w pkt 1 uznał oskarżonego M. D. (1) za winnego tego, że w dniu (...) r. w G., odpierając bezprawny, bezpośredni zamach na swoje zdrowie polegający na uderzaniu pięścią w twarz przez M. D. (2) przekroczył granice obrony koniecznej, stosując sposób obrony niewspółmierny do niebezpieczeństwa zamachu w ten sposób, że</p>			

działając w
zamiarze
bezpośrednim
usiłował
dokonać
zabójstwa M.
D. (2) zadając
mu łącznie trzy
ciosy nożem o
długości ostrza
10 cm, dwa
ciosy w klatkę
piersiową i jeden
cios w brzuch,
przy czym
spowodował
obrażenia ciała
w postaci dwóch
głębokich ran
klatki piersiowej
po lewej stronie
mostka bez
uszkodzeń
mięszu
płucnego i bez
odmy
opłucnowej z
krwawieniem do
jamy
opłucnowej,
które to
obrażenia
naruszyły
czynności
narządów ciała
pokrzywdzonego
na czas powyżej
7 dni, lecz
zamierzonego
celu nie osiągnął
z uwagi na
interwencję
innych osób
oraz udzieloną
pomoc
medyczną, tj. za
winnego
popelnienia
przestępstwa z
art. 13 § 1 k.k. w

zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 25 § 2 k.k. i za przestępstwo to na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 25 § 2 k.k. i art. 60 § 2 i § 6 pkt 2 k.k. wymierzył mu karę 5 lat pozbawienia wolności,

w pkt 2 uznał oskarżonego M. D. (1) za winnego tego, że w dniu (...) r. w G. w woj. (...) w wiadomościach na komunikatorze M., groził P. S. popełnieniem przestępstwa na jej s., które to groźby wzbudziły w niej uzasadnioną obawę spełnienia, tj. popełnienia przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. i za przestępstwo to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności,

w pkt 3 na podstawie art.

85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone wobec oskarżonego kary połączył i wymierzył mu karę łączną 5 lat i 3 miesiące pozbawienia wolności

a w **pkt 4** orzekł o kosztach procesu, zwalniając oskarżonego na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. z obowiązku ich ponoszenia.

I. zarzuty dotyczące usiłowania zabójstwa i działania w obronie koniecznej.

By zachować płynność wyводу, Sąd Apelacyjny odniesie się do stawianych zarzutów łącznie, wykazując zasadność określonych zarzutów.

Punktem wyjścia poniższych rozważań, abstrahując od zagadnienia dotyczącego obrony koniecznej, jest ustalenie

zamiaru, w jakim oskarżony działał, posługując się nożem.

Sąd I instancji ustalił, co nie jest kwestionowane w tej sprawie, iż to nie oskarżony był inicjatorem całego zdarzenia, ale jego była partnerka – P. S., pozostająca w konflikcie z oskarżonym od chwili rozstania w (...)r. P. S. bowiem, nie mogąc darować mu tego, iż bez jej zgody zamieścił na portalu społecznościowym F. filmik zawierający jej zdjęcia a także inne kwestie i nie reagował na jej wezwania do jego usunięcia, w dniu (...) r. postanowiła się z nim rozmówić osobiście, zabierając jednak ze sobą na to spotkanie M. D. (2), któremu przedstawiła tę sytuację. Należy nadmienić, iż obaj, tj. M. D. (2) i M. D.

(1) wcześniej nie znali się.

P. S. po ustaleniu w rozmowie telefonicznej z oskarżonym, gdzie się aktualnie znajduje i deklarując chęć osobistego z nim spotkania, umówiła się z nim w mieszkaniu, w którym wówczas akurat oskarżony przebywał (w mieszkaniu Ł. P. w G. – przyp. SA). Oczywiście nie wspominała oskarżonemu, iż przyjdzie do niego w towarzystwie pokrzywdzonego. Gdy oboje pojawili się przed drzwiami mieszkania, w których już stał oskarżony i gdy P. S. wskazała M. D. (2), że „to ten”, wówczas M. D. (2) bez słowa zaczął uderzać pięściami oskarżonego po głowie. W odpowiedzi na ten atak oskarżony wypychał go z mieszkania, zaczął popychać

go, wywiązała się między nimi szarpanina i w jej trakcie pokrzywdzony dalej zadawał oskarżonemu ciosy pięściami. Jak wynika z dalszych ustaleń Sądu I instancji, po zadaniu pierwszego ciosu oraz wypchnięciu pokrzywdzonego za próg mieszkania oskarżony wyciągnął nóż o długości ostrza około 10 cm i zadał pokrzywdzonemu łącznie trzy ciosy – dwa ciosy w klatkę piersiową po lewej stronie i jeden w brzuch. Wtedy też zainterweniował B. S. (1), który ich rozdzielił i który wciągnął oskarżonego do mieszkania i zamknął drzwi (sekcja 1 formularza uzasadnienia na str. 2-4).

Sąd I instancji, dokonując takich właśnie ustaleń doszedł do dwóch wniosków: iż oskarżonemu,

zadającemu
ciosy nożem
przyświecał
zamiar
bezpośredni
pozbawienia
życia
pokrzywdzonego
oraz, że było
to działanie
oskarżonego w
warunkach
obrony
koniecznej, ale z
przekroczeniem
jej granic.

Za przyjęciem
zamiaru
bezpośredniego
oskarżonego
pozbawienia
życia M. D. (2)
ma przemawiać
„trzykrotne
ugodzenie
pokrzywdzonego
nożem, w tym
dwukrotne w
klatkę piersiową
i raz w brzuch”,
gdyż, zdaniem
Sądu I instancji
nie trzeba żadnej
szczególnej
wiedzy
medycznej, aby
wiedzieć, iż cios
zadany w klatkę
piersiową może
spowodować
uszkodzenie
żywotnych
organów
organizmu
ludzkiego, jak
serce lub płuca.
Nadto Sąd I
instancji wskazał
na zborne

działanie oskarżonego, podnosząc, iż oskarżony był w stanie wypchnąć pokrzywdzonego z mieszkania i mimo możliwości stawienia mu oporu zdecydował się zadać mu aż trzy ciosy nożem celując w okolice klatki piersiowej i brzucha. Te zaś i tylko te okoliczności mają przemawiać za słusznością przyjętego zamiaru (sekcja 3 formularza uzasadnienia na str. 12-13). Tymczasem, zgadzając się z samymi okolicznościami ustalonymi przez Sąd I instancji poprzedzającymi kontakt oskarżonego z pokrzywdzonym, należy zauważyć, iż prawidłowo oceniony materiał dowodowy nie pozwala na poczynienie takich ustaleń zarówno co do przebiegu zdarzenia już bezpośrednio

między
oskarżonym a
pokrzywdzonym,
jak i na przyjęcie
zamiaru
oskarżonego.

Oskarżony,
początkowo nie
przyznając się
i odmawiając
wyjaśnień (k.
71-72) podczas
posiedzenia
aresztowego
przyznał, iż
„kilkukrotnie”
ugodził nożem
M. D. (2),
gdyż ten na
niego się rzucił.
Oskarżony,
wskazując na ten
najistotniejszy
fragment zająścia,
wyjaśnił, iż jak
D. się pojawił, to,
cyt.: „zaczęliśmy
się bić,
okładaliśmy się
pięściami. Ja
nie dawałem
sobie rady, on
był silniejszy i
w samoobronie
użyłem noża”.
Uściślając zaś
tę wypowiedź,
oskarżony
wskazał, iż M.
D. (2) pierwszy
się na niego
rzucił, by go
pobić, wskazując
również na
motyw
zachowania się
P. S. i M. D.
(2), jaką była
chęć zabrania

narkotyków (k. 76). Trzeba podkreślić, iż wyjaśnienia te nie mogą zostać uznane za w pełni wiarygodne, bowiem wskazany przez niego motyw narkotykowy działania pokrzywdzonego i S. nie znajdował wsparcia w żadnym materiale dowodowym, na co zresztą słusznie zwrócił uwagę Sąd I instancji, oceniając te wyjaśnienia (sekcja 2 formularza uzasadnienia na str. 6-7). Jednak zbyt duży poziom ogólnikowości tych wyjaśnień nie pozwala już na dokładne odtworzenie przebiegu samego zdarzenia, poza ustalonym przez Sąd I instancji faktem, iż to pokrzywdzony zaczął całe zdarzenie, gdyż bez mówienia po prostu „rzucił się” na oskarżonego, by

go „pobić”.
Jednak już z tych ustaleń nie wynika, by pokrzywdzony z oskarżonym wzajemnie się bili, okładając się pięściami, choć jednocześnie Sąd I instancji wyraźnie ustalił na korzyść oskarżonego, iż ten użył noża w „samoobronie” z powodu tego ataku pokrzywdzonego.

Trzeba zauważyć, iż powyższa ocena w zakresie niemożności dania wiary całości tym wyjaśnieniom wynika z samej postawy oskarżonego w toku rozprawy, kiedy to nie podtrzymał tych wyjaśnień w zakresie narkotyków, twierdząc, że wtedy prawdy nie powiedział (k. 381v-382). Oskarżony, starając się przybliżyć szczegóły zdarzenia podał, że, jak D. zaczął go bić, to dostawał ciosy

po czole, po policzkach (po których miał rozciętą wargę i „śliwkę” pod okiem – k. 382v) a jak dostał te ciosy w twarz to wypchnął go na klatkę, wyciągnął nóż z kieszeni spodni i dźgnął go, bo jest słabszy i nie dawał sobie z nim rady. Jak wyjaśnił, cyt.: „te ciosy zadawałem mu jeden po drugim, jak zadawałem mu te ciosy, to jeszcze mnie bił, bo to było tak, żeby go odstraszyć” (k. 382). Jednak oskarżony nie potrafił podać ile razy ugodził nożem D., szacując, że mogło to być ze dwa, trzy razy, twierdząc, że, cyt.: „gdzieś uderzyłem go z dwa razy po stronie lewej klatki piersiowej, na okolicy brzucha po lewej stronie jakieś przecięcie” (k. 381v). Jednocześnie oskarżony wyjaśnił dlaczego akurat

wtedy trzymał
nóż w kieszeni
(k. 382), co
koresponduje
logicznie ze
zdarzeniem,
mającym
miejsce
wcześniej z
udziałem M.
T., do którego
odwołuje się
prawidłowo w
swoich
ustaleniach Sąd I
instancji (sekcja
1 formularza
uzasadnienia na
str. 2).

Sąd I instancji
słusznie w tym
zakresie dał już
tym
wyjaśnieniom
wiarę, co wynika
z ich oceny
zaprezentowanej
w sekcji 2
formularza
uzasadnienia na
str. 6-7, trafnie
przy tym
negując, by
oskarżony był
słabszy od
pokrzywdzonego
(a więc, by
istniała znaczna
dysproporcja sił
między nimi)
skoro
oskarżonemu
udało się
wypchnąć
pokrzywdzonego
poza drzwi
mieszkania. W
tym zakresie
więc tego

twierdzenia
apelującego,
zawartego z
treści **zarzutu**
z pkt 1 lit.
d nie można
zaaprobować,
gdyż stanowi
polemikę
właśnie z tym
konkretnym
ustaleniem.

Nie ulega jednak
wątpliwości,
czego już Sąd
I instancji nie
dostrzega w
materiale
dowodowym, a
na co słusznie
wskazuje
apelujący
obrońca, iż
pokrzywdzony
M. D. (2)
potrafił się bić
skutecznie z
innymi osobami,
skoro, jak to
wynika z
niekwestionowanych
zeznań K. M.
(1), cyt.: „M.
ma renomę
konfliktowego
zabijaki w G.” (k.
411-413). W
kontekście zaś
tej wypowiedzi
nie może dziwić
fakt, dlaczego
P. S. przystała
na „pomoc” D.
w rozwiązaniu
jej „konfliktu” z
byłym
partnerem.

Trzeba tu natomiast zasygnalizować, iż wyjaśnienia oskarżonego nie wskazują ani na zadanie trzeciego ciosu w brzuch pokrzywdzonego, ani też nie wskazują, by zadając ciosy nożem chciał pozbawić życia nieznanego mu wcześniej M. D. (2).

M. D. (2)

w postępowaniu przygotowawczym pierwotnie złożył zeznania, które, z racji ich treści co do przebiegu zdarzenia nie mogły zostać uznane za wiarygodne (k. 53-54) a wtedy m.in. twierdził, iż to oskarżony go pierwszy zaatakował, jak ochraniał swoją osobą P. S., dźgając go kilka razy ostrym narzędziem, cyt.: „w okolicy serca, klatki piersiowej i w okolicy podbrzusza”, czując te ukłucia (k. 54). Na tę niewiarygodność, jak i w konsekwencji na

niemożność
oparcia na tych
zeznaniach
ustaleń
faktycznych
wskazuje sam
Sąd I instancji
(sekcja 2
formularza
uzasadnienia na
str. 7-8), czemu
nie oponują
strony a tym
samym zeznania
te nie mogą
zostać
wykorzystane na
niekorzyść
oskarżonego.
Natomiast Sąd I
instancji
zrozumiale
wykazał, iż już
w toku rozprawy
pokrzywdzony
zeznał na temat
przebiegu
zdarzenia
wiarygodnie
(sekcja 2
formularza
uzasadnienia na
str. 7).
Tymczasem w
tych zeznaniach
(k. 383-384)
pokrzywdzony,
nie potrafiąc
wskazać,
przynajmniej
początkowo, kto
kogo pierwszy
uderzył,
ostatecznie
przyznał, iż, cyt.:
„to chyba było
tak, że ja
go uderzyłem
dwa razy w
twarz a później

dostałem nożem i chyba tego w ogóle nie poczułem, więc go uderzyłem jeszcze raz i dostałem jeszcze raz nożem”.

Pokrzywdzony nadmienił też, że miał jakby coś czerwone w okolicach pępka, ale nie było to nawet przecięcie, ale już trzeciego ciosu nożem nie pamiętał, nie umiał powiedzieć, czy w ogóle miał miejsce.

Pokrzywdzony przy tym wskazał, iż ta sytuacja miała miejsce w mieszkaniu a nie na klatce schodowej i po tych ciosach opuścił mieszkanie i udał się do samochodu, by się opatrzyć, ale nawet nie chciał wzywać karetki pogotowia.

Te wiarygodne zeznania nie wskazują już w żadnym stopniu na zadanie przez oskarżonego w okolice brzucha pokrzywdzonego trzeciego ciosu

nożem. Poza tym uderzenia nożem w okolicę klatki piersiowej pokrzywdzonego nie były dla niego szczególnie odczuwalne, skoro nie skłoniły go od razu do zaprzestania zadawania ciosów.

Według Sądu I instancji, zeznania „naoczego” świadka tego zdarzenia **P. S.** (k. 21-23, 386v-387) w ogóle w zakresie jego przebiegu nie zasługiwały na wiarę, gdyż pozostawały w całkowitej sprzeczności z wiarygodnym w tym względzie materiałem dowodowym a w szczególności zeznaniami M. D. (2) oraz wyjaśnieniami oskarżonego (sekcja 2 formularza uzasadnienia na str. 8). Tym samym zeznania te, z racji niekwestionowania przyjętej przez Sąd I instancji ich

niewiarygodności,
nie mogą zostać
ocenione na
niekorzyść
oskarżonego a
tym samym nie
mogą stanowić
podstawy
dokonania
ustaleń
faktycznych.

K. M. (1)
w toku
postępowania
przygotowawczego
na temat już
samego
zdarzenia
zeznał, iż siedząc
w mieszkaniu w
pewnym
momencie
usłyszeli trzaski
pochodzące z
klatki
schodowej. Jak
wyszedł z
mieszkania z
B. S. (1),
to zobaczył na
klatce schodowej
jak oskarżony
„szarpie” się z
M. D. (2),
twierdząc, iż oni,
cyt.: „ogólnie
wyzywali się
słowami,
szarpali
nawzajem”. Jak
odciągnęli D. od
D., to zauważył,
iż D. złapał się za
klatkę piersiową
i nagle uciekł,
zaś oni wciągnęli
oskarżonego do
mieszkania,
zakładając

drzwi (k. 36). Na rozprawie przy tym świadek przyznał, iż już widział samą końcówkę zdarzenia, jak się tylko „odpychali” bądź „popychali”, bądź „szarpali” (świadek używał takich określeń – przyp. SA) i się działo praktycznie w progu drzwi do mieszkania. Gdy zaś B. S. (2) ich rozdzielił, to jeszcze oskarżony krzyczał do D., iż, cyt.: „ma spadać” bądź „wypierdalać” (k. 411-413).

Natomiast **B. S. (1)**, zeznając w śledztwie, podał, iż widział, jak D. doskoczył do M. D. (1) i zaczął go uderzać po głowie. Świadek dodał, iż D. zaczął wypychać D. w kierunku drzwi sąsiadów a kiedy się szarpali, to podbiegł do nich, by ich rozdzielić. Po rozdzieleniu jeszcze oskarżony podbiegł do

D., który już zdążył usiąść na schodach i zaczął go kopać po korpusie krzyząc, że , cyt.: „ma wypierdalać” i wtedy D. wstał i wybiegł w kierunku wyjścia . Po tym zdarzeniu oskarżony miał podbite lewe oko i rozciętą wargę (k. 40-41).

Zauważyć należy, iż z zeznań tego świadka nie wynika przebieg zdarzenia, jaki został ustalony przez Sąd I instancji, w tym wspomniane kopanie przez oskarżonego, więc ta okoliczność nie może zostać w realiach tej sprawy przyjęta na niekorzyść oskarżonego. Jednak końcowy etap tego zdarzenia wynikający z tych zeznań wskazuje na to, że oskarżony, mimo dalszego szarpania się z pokrzywdzonym w końcowej fazie, jak i gdy pokrzywdzony

usiadł już na schodach a także mimo, iż w rękę trzymał nóż, co przecież zostało wiarygodnie ustalone, nie zadawał już nim żadnych ciosów (poza wskazanymi wyżej dwoma ciosami, o których zeznał pokrzywdzony). To zaś dodatkowo przemawia za tym, iż oskarżony wcale nie kierował się w tym działaniu jakimkolwiek zamiarem pozbawienia życia pokrzywdzonego. Takiego skutku nie brał w ogóle pod uwagę, skoro nie tylko nie dobiegł do niego, gdy pokrzywdzony był już osłabiony, by przeprowadzić na niego atak nożem, ale kazał mu się wynosić z tej klatki schodowej. Na rozprawie złożył nieco inne zeznania na okoliczności zdarzenia, bowiem twierdził, iż widział, jak D.

wpadł do
mieszkania i
bez słowa zaczął
bić oskarżonego
pięścią po
twarzy, po
głowie,
wszędzie, o czym
nie mówił
wcześniej (k.
413). Wprawdzie
świadek
przyznał, że to
wszystko działo
się szybko i
potem rozdzielał
ich, ale już na
klatce
schodowej,
jednak również
i z tych zeznań
jasno wynika,
iż oskarżony
nie miał wcale
zamiaru
pozbawić życia
napastnika, co
należy
wnioskować z
okoliczności, na
które już wyżej
wskazano.

Wreszcie z
ogłędzin osoby
pokrzywdzonego
wynika, iż
widoczne były
rany
powierzchowe
naskórka na
brzuchu z prawej
strony pępka,
nad pępkiem
oraz z prawej
strony klatki
piersiowej i w
okolicy mostka
a także dwie
rany klute z

lewej strony
klatki piersiowej
poniżej gruczołu
piersiowego (k.
9-12). Jednak
z dokumentacji
medycznej
pokrzywdzonego
wynika
wyraźnie, iż
rozpoznano
dwie rany klute
klatki piersiowej
i pokrzywdzony
zgłaszał
dolegliwości
tylko tych miejsc
a na brzuchu nie
uwidoczniono
żadnych ran (k.
39). Z tej
dokumentacji,
jak i z opinii
biegłej z
dziedziny
medycyny
sądowej S. P.
wynika, iż
oskarżony
doznał tylko
tych obrażeń
związanych z
obu ranami
kłutymi klatki
piersiowej, które
to rany nie
spowodowały
żadnych
poważnych
następstw
zdrowotnych,
mimo, iż poprzez
zadanie ciosów
nożem w te
okolice
pokrzywdzony
był narażony
na bezpośrednie
niebezpieczeństwo
utrąty życia

albo ciężkiego
uszczerbku na
zdrowiu (k.
400-401).
Trzeba jednak
nadmienić, iż
zadanie dwóch
ciosów w te
miejsca, przy
niebezpieczeństwie,
o którym
wspomniała
biegła nie
oznacza, iż
oskarżony
faktycznie chciał
pozbawić życia
pokrzywdzonego.

Podkreślić
należy, iż w
orzecznictwie
przyjmuje się
możliwość
ustalenia
zamiaru sprawcy
zabójstwa (bądź
jego usiłowania)
na podstawie
elementów
przedmiotowych
czynu. W
niniejszej
sprawie tak
też postąpił
Sąd I instancji
podnosząc, że
rodzaj użytego
narzędzia oraz
miejsce ciała,
w które zostały
zadane ciosy
nożem jest
wystarczającą
przesłanką do
ustalenia, iż
oskarżony,
zadając te ciosy
dążył do
spowodowania

śmierci
pokrzywdzonego.
Taki nurt
orzecznictwa jest
prezentowany w
licznych
judykacjach, o
czym świadczą
m.in. wyrok SN z
dnia 18 listopada
1980 r., III KR
351/80, OSNKW
1981/6/31;
wyrok Sądu
Apel. w S. z dnia
(...); wyrok Sądu
Apel. w K. z dnia
(...); wyrok Sądu
Apel. w Ł. z dnia
(...), Prok. i Pr.-
wkl. (...) wyrok
Sądu Apel. w G.
z dnia (...) wyrok
Sądu Apel. w K. z
dnia (...)

Jednak Sąd
Apelacyjny
podkreśla, iż
każdy z tych
judykatów został
wydany na tle
konkretnego
stanu
faktycznego,
który nie może
być brany pod
uwagę w realiach
innych spraw.
W zależności
bowiem od
konkretnej
sprawy możliwe
jest dokonanie
ustaleń
odnośnie
mniejszej bądź
większej liczby
okoliczności
zarówno

przedmiotowych,
jaki i
podmiotowych
danego czynu i
dopiero
całokształt tych
okoliczności
pozwala na
dokonanie
precyzyjnych i
prawidłowych
ustaleń zamiaru
sprawcy. W
jednych
okolicznościach
sprawy więc
te same bądź
podobne
przesłanki będą
wystarczające do
przyjęcia
bezpośredniego
bądź
ewentualnego
zamiaru
zabójstwa, ale
już w innych
mogą być one
niewystarczające
do dokonania
takich
jednoznacznych
ustaleń. Należy
więc się zgodzić
z założeniem,
iż sam nóż
kuchenny, o
długim ostrzu
i zadanie nim
przez sprawcę
ciosu
człowiekowi w
okolice klatki
piersiowej, gdzie
znajdują się
istotne dla życia
organy może
świadczyć o
zamiarze
sprawcy

pozbawienia
życia ofiary.
I zapewne w
realiach
konkretnych
spraw takie
ustalenia mogą
okazać się
wystarczające do
przypisania
sprawcy
popelnienia
zbrodni
zabójstwa z art.
148 § 1 k.k. bądź
w przypadku
braku skutku
śmiertelnego
usiłowania
dokonania tej
zbrodni, tj.
czynu z art. 13
§ 1 k.k. w zw.
z art. 148 § 1
k.k. Jednak takie
rozumowanie
przy
rozpatrywaniu
konkretnej
sprawy nie może
być
automatyczne.
Sąd Apelacyjny
bowiem zgadza
się z poglądami
orzecznictwa
sądowego, iż
ustalenie tego
zamiaru
powinno być
wynikiem
jednoznacznej
oceny dowodów
dokonanej przez
Sąd orzekający z
uwzględnieniem
wskazań wiedzy
oraz
doświadczenia
życiowego i

logicznego rozumowania, jak również z uwzględnieniem całokształtu okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego (por. wyrok SN z dnia 11.07.1977 r., V KR 92/77, OSNKW 1978/6/67).

Tym samym więc przekonuje Sąd Apelacyjny zapatrywanie, że rodzaj użytego narzędzia oraz siła i umiejscowienie ciosów są elementami dowodowymi, które częstokroć mogą prawie jednoznacznie świadczyć o zamiarze zabójstwa, jednakże sumie tych elementów nie można nadawać waloru dowodów automatycznie przesądzających, że sprawca działał w takim właśnie zamiarze, lecz należy zawsze sięgać również do innych okoliczności czynu, ponieważ dopiero uwzględnienie wszystkich

składników
zdarzenia
pozwala
prawidłowo
ustalić, jaki
był rzeczywisty
zamiar sprawcy
(patrz: wyrok SN
z dnia 18 czerwca
1974 r., III KR
53/74, OSNKW
1974/9/170;
wyrok składu 7
sędziów SN z
dnia 28 czerwca
1977 r., VI KRN
14/77, OSNKW
1978/4-5/43;
wyrok SN z
dnia 4 stycznia
2006 r., III KK
123/05, LEX nr
172208; wyrok
Sądu Apel. w P.
z dnia 1 marca
2012 r., II AKa
21/12, LEX nr
1133356; wyrok
Sądu Apel. we
W. z dnia 14
lutego 2013 r., II
AKa 5/13, LEX
nr 1289609).
Tym samym
więc należy
zgodzić się z
poglądem, że
użycie narzędzia
mogącego
spowodować
śmierć człowieka
i lokalizacja
urazu bądź sam
sposób zadania
urazu same
przez się nie
decydują o tym,
że sprawca
działał w
zamiarze zabicia

człowieka,
choćby w
zamiarze
ewentualnym,
bowiem za takim
przyjęciem
powinny
przemawiać
jeszcze inne
przesłanki
podmiotowe i
przedmiotowe,
w ich
całokształcie
(patrz: wyrok
Sądu Apel. w K. z
dnia 16 listopada
2010 r., II
AKa 188/10,
KZS 2011/1/64;
wyrok Sądu
Apel. w P. z
dnia 10 września
2015 r., II AKA
119/15, LEX nr
2122469).

Wyżej
przytoczono w
niniejszej
sprawie
okoliczności
samego
zdarzenia, brak
zpełnej
znajomości
wzajemnej obu
mężczyzn, jak i
wszelkie
okoliczności
występujące
dopiero w
trakcie zajścia
oraz po zajściu.
Wszystkie one
razem nie
pozwalają więc
na przyjęcie, jak
to czyni Sąd
I instancji, iż

oskarżony chciał
pozbawić życia
pokrzywdzonego
a nawet, że
godził się na
jego śmierć.
Bezpośrednią
przyczyną
zdarzenia
objętego
zarzutem była
napaść M. D.
(2) na osobę
M. D. (1), który
wielokrotnie
uderzył
pięściami po
głowie
oskarżonego,
który akurat
czegoś takiego
się nie
spodziewał.
Wówczas
oskarżonemu
udało się
wypchnąć
pokrzywdzonego
z mieszkania na
klatkę schodową
bądź próg
mieszkania, ale
pokrzywdzony
nie zaniechał
swojego ataku.
Oskarżony
będąc okładany
pięściami przez
pokrzywdzonego
zadał najpierw
jeden cios w
klatkę piersiową
napastnika, ale
gdy to nie
ostudziło zapału
pokrzywdzonego
i dalej atakował
poskarżonego
pięściami, zadał
mu jeszcze jeden

cios w klatkę
piersiową.
Jednocześnie w
trakcie tego
zdarzenia doszło
do przepychania
się obu
mężczyzn, czy
wzajemnego
szarpania,
jednak ta
sytuacja
praktycznie
miała miejsce
w tym samym
czasie i była
bardzo
dynamiczna.
Jednak
oskarżony,
wbrew
ustaleniom Sądu
I instancji, nie
zadał jeszcze
trzeciego ciosu
nożem, tym
razem w brzuch
pokrzywdzonego,
bowiem na tę
okoliczność nie
wskazują już
żadne pewne
dowody. To,
że dostrzeżono
pewne rany
powierzchowe
naskórka na
brzuchu
pokrzywdzonego
nie oznacza, iż
powstały one od
noża, jak i
w tych
konkretnych
okolicznościach,
skoro obaj
mężczyźni
przecież także
szarpali się,
przepychali,

odpychali itp.
Poza tym nie
można
zapominać, iż
pokrzywdzony
miał opinię
miejscowego
„zabijaki”, co
może sugerować
inne
okoliczności
powstania tych
powierzchnowych
obrażeń okolic
brzucha. Sam
zresztą
pokrzywdzony
wskazał tylko na
pewne dwa ciosy
nożem, więc
przypisywanie
oskarżonemu
celowania
nożem
dodatkowo w
brzuch
pokrzywdzonego
jest już ze strony
Sądu I instancji
efektem błędnej
oceny zebranego
w sprawie
materiału
dowodowego.

Trzeba przy tym
pamiętać, co
także przyjmuje
Sąd I instancji, iż
w tych wybitnie
stresowych
okolicznościach
dla oskarżonego,
kiedy w sposób
niespodziewany
został
zaatakowany
przez
pokrzywdzonego,
chwycenie za

nóż i zadanie
nim ciosów
miało charakter
wybitnie
obronny, mający
na celu
powstrzymanie
pokrzywdzonego
przed
ponawianiem
ataków poprzez
ciosy z pięści.
Trzeba przy tym
pamiętać, iż
akurat zadanie
przez
oskarżonego
prawą ręką
ciosów
trzymanym w
dłoni nożem
w lewą stronę
klatki piersiowej
stojącego na
wprost
napastnika jest
czymś
naturalnym a
jednocześnie
odruchowym,
gdyż trudno w
takiej sytuacji
było domagać się
od oskarżonego,
by broniąc się,
zadawał ciosy w
prawą część ciała
napastnika bądź
w jakiegokolwiek
inne części jego
ciała. Nie można
również
zapominać, iż
zadane ciosy
nożem nie były
aż tak silne,
skoro nie
naruszył
żadnych
organów

wewnętrznych,
powodując
jedynie
obrażenia ciała
w rozumieniu
art. 157 §
1 k.k. Bez
wątpienia więc
w takiej sytuacji
to działanie
oskarżonego,
zadającego ciosy
nożem właśnie w
tę część ciała
pokrzywdzonego
było odruchowe
i nie świadczy
wcale o
specjalnym
celowaniu w
to miejsce, by
spowodować
uszkodzenie
ważkich dla
życia
pokrzywdzonego
organów. Przy
czym po zadaniu
tych ciosów
i odciągnięciu
oskarżonego od
pokrzywdzonego,
gdy
pokrzywdzony
znajdował się na
klatce schodowej
czy nawet
siedział na
schodach z
ranami klatki
piersiowej,
oskarżony nie
kontynuował już
żadnych działań
fizycznych
względem
pokrzywdzonego
a tylko kazał mu
się wynosić z tej
klatki, co zresztą

pokrzywdzony
uczynił.

Jak wskazano
wyżej, biegła
wyciągnęła
wniosek, iż samo
zadanie ciosów
nożem w tę
okolicę ciała
narażało
pokrzywdzonego
na bezpośrednie
niebezpieczeństwo
utruty życia
lub doznania
ciężkiego
uszczerbku na
zdrowiu.

Oskarżony
jednak
przytoczonym
wyżej swoim
zachowaniem
pokazał, iż nie
obejmował w tej
sytuacji swoją
wolą, mimo
dwukrotnego
uderzenia
nożem
pokrzywdzonego
w tę okolicę
ciała, ani
zamiaru
ewentualnego a
tym bardziej i
bezpośredniego
pozbawienia
życia.

W ocenie Sądu
odwoławczego,
uwzględnienie
wszystkich tych
okoliczności,
poddaje w
wątpliwość
poczynione
przez Sąd

Okręgowy
ustalenie, że
oskarżony
działał z
zamiarem
bezpośrednim
czy nawet
ewentualnym
pozbawienia
życia M. D.
(2), co znów
czyni zasadnym
postawiony w
apelacji obrońcy
oskarżonego
zarzut w
punkcie 1
lit. a apelacji.
Powyższe też
przekonuje o
zasadności
zarzutu z pkt 1
lit. b apelacji.

Z tych też
względów Sąd
Apelacyjny
zmodyfikował
opis czynu
przypisanego
oskarżonemu w
pkt 1 i przyjął,
iż M. D. (1)
w dniu (...)
r. dwukrotnie
ugodził M. D.
(2) nożem w
klatkę piersiową,
powodując u
niego obrażenia
ciała w postaci
dwóch głębokich
ran klutych
klatki piersiowej
po lewej stronie
mostka bez
uszkodzeń
mięszu
płucnego i bez
odmy

opłucnowej z
krwawieniem do
jamy
opłucnowej,
powodujące
naruszenie
czynności
narządów ciała
na okres
przekraczający 7
dni, czym
wyczerpał
dyspozycję
czynu z art. 157
§ 1 k.k. Nie może
bowiem ulegać
wątpliwości to,
iż oskarżony,
zadając nożem
uderzenia w
okolicę klatki
piersiowej,
wiedział, że ich
skutkiem będzie
powstanie ran
drążących w głąb
tej części ciała,
co jest skutkiem
oczywistym
wbicia ostrza w
ciało człowieka.

Jednocześnie,
tak jak to ustalił
Sąd I instancji,
oskarżony,
postępując w ten
sposób, działał
w celu odparcia
bezpośredniego,
bezprawnego
zamachu ze
strony
pokrzywdzonego
na swoje zdrowie
w postaci
uderzenia
pięściami po
głowie. Takie już
zaś zachowanie

jest niczym innym, jak działaniem w obronie koniecznej w rozumieniu art. 25 § 1 k.k.

Jak już wspomniano, Sąd I instancji nie przyjął, by oskarżony przekroczył granice obrony koniecznej, atakując w ten sposób pokrzywdzonego w sytuacji, gdy zamach już minął i przestał być bezpośredni (sekcja 3 formularza uzasadnienia na str. 13).

Natomiast uznał, iż przekroczenie jej granic nastąpiło dlatego, że sposób obrony był nieadekwatny (sekcja 3 formularza uzasadnienia na str. 13).

Obrona konieczna, jako kontratyp wyłączający bezprawność czynu, zachodzi wtedy, gdy po stronie sprawcy czynu zostają spełnione

wszelkie
znamiona
określające
zarówno
warunki
dopuszczalności
podjęcia działań
obronnych, tj.
rzeczywisty,
bezpośredni i
bezprawny
zamach,
skierowanie
zamachu na
dobro chronione
prawem, jak i
dotyczące
samyh działań
obronnych –
tj. odpieranie
zamachu,
działanie
skierowane
przeciwko
napastnikowi
motywowane
odpieraniem
zamachu,
konieczność
obrony (vide:
wyrok Sądu
Najwyższego z
dnia 12 kwietnia
2006 r. w
sprawie II KK
236/05, LEX
nr 182944).
Zgodnie z
dominującym
poglądem
orzecznictwa i
doktryny prawa
karnego, obrona
konieczna nie
ma charakteru
subsydiarnego.
Jak bowiem
wielokrotnie
podkreślał Sąd
Najwyższy,

prawo nie musi
ustępować przed
bezprawiem, co
oznacza, że
zaatakowany ma
prawo odpierać
zamach kosztem
dobra
napastnika,
nawet jeśli
istnieje realna
możliwość
uniknięcia
zamachu w inny
sposób, czyli bez
naruszenia tego
dobra. Według
tego poglądu, z
którym również
utożsamia się
Sąd Apelacyjny
orzekający w
niniejszej
sprawie, osoba
napadnięta nie
ma obowiązku
ani ratowania
się ucieczką, ani
ukrywania się
przed
napastnikiem
lub znoszenia
napaści
ograniczającej
jej swobodę,
lecz ma prawo
odpierać zamach
wszelkimi
dostępnymi
środkami, które
są konieczne
do zmuszenia
napastnika do
odstąpienia od
kontynuowania
zamachu (vide:
wyrok Sądu
Najwyższego z
dnia 4 lutego
1972 r., IV KR

337/71, OSNKW
1972/5/83;

wyrok Sądu
Najwyższego z
dnia 19 kwietnia
1982 r., II
KR 67/82, LEX
nr 17433; wyrok
Sądu

Najwyższego z
dnia 14 maja
1984 r., II
KR 93/84, LEX
nr 17594; wyrok

Sądu Apel. we
Wrocławiu z
dnia 24 kwietnia

2013 r., II AKa
103/13, LEX nr
1322852; wyrok

Sądu Apel. w
Warszawie z
dnia 20

listopada 2019
r., II AKa
180/19, LEX

3069835; Filar
Marian (red.),
„Kodeks karny.

Komentarz”,
wyd. V, WK
2016, teza 11

do art. 25;
Mozgawa Marek
(red.), „Kodeks

karny.
Komentarz
aktualizowany”,

LEX/el. 2022,
teza 13 do art.
25).

Przekroczenie
granic obrony
koniecznej w
rozumieniu art.
25 § 2 k.k.
może natomiast
przyjąć postać
ekscesu

intensywnego, polegającego na zastosowaniu sposobu obrony niewspółmiernego do do niebezpieczeństwa zamachu oraz ekscesu ekstensywnego, zachodzącego w przypadku braku zgodności czasowej obrony i zamachu.

Przechodząc do pierwszego z warunków należy wyjaśnić, że rzeczywisty jest taki zamach, który zachodzi w obiektywnej rzeczywistości, a więc stwarzający realne niebezpieczeństwo dla dobra prawnego (vide: Komentarz do art. 25 k.k., red. Grześkowiak 2021, wyd. 7/ Grześkowiak, t. 7, Legalis). Taki zaś właśnie zamach ze strony pokrzywdzonego na dobra prawne oskarżonego został przez Sąd I instancji wyraźnie ustalony.

Nie ulega więc wątpliwości, iż oskarżony,

będąc
napadniętym
niespodziewanie
przez
pokrzywdzonego
i doznając od
niego ciosów
z pięści po
głowie miał
pełne prawo
czuć się z jego
strony
zagrożonym w
zakresie co
najmniej
swojego zdrowia
a tym samym
miał pełne
prawo do
podjęcia działań
obronnych.

Jak wskazano
już powyżej,
czyn napastnika
stanowiący
zamach na dobro
chronione
prawem musi
być również
bezprawny, to
jest sprzeczny z
obowiązującym
porządkiem
prawnym, a
także
bezpośredni, a
więc taki, z
którym wiąże się
wysoki stopień
prawdopodobieństwa
naruszenia
cudzych dóbr
chronionych
przez prawo
(vide:
Komentarz do
art. 25 k.k.
red. Stefański
2021, wyd. 26/P.

Daniluk, t. 14 i 20, Legalis). W realiach niniejszej sprawy, pokrzywdzony bez żadnego racjonalnego powodu wpadł do mieszkania, w którym znajdował się oskarżony i zaczął bez słowa okładać go pięściami po głowie. W tej zaś sytuacji takie zachowanie pokrzywdzonego, wyraźnie i jednoznacznie ustalone przez Sad I instancji bez wątpienia stanowiło bezpośredni i bezprawny zamach, umożliwiający podjęcie czynności obronnych w warunkach z art. 25 § 1 k.k. Trzeba przy tym dodać, iż oskarżony wprowadził początkowo wypchnął pokrzywdzonego z mieszkania, ale pokrzywdzony nie zaniechał swojego ataku na dobra prawne oskarżonego i dalej, po tym wypchnięciu zadawał mu

ciosy pięściami
w okolicę głowy,
co w
rzeczywistości
dopiero
spowodowało
reakcję obronną
poprzez
sięgnięcie po
nóż i zadanie
nim w trakcie
ataku ze strony
pokrzywdzonego
dwóch ciosów
w okolicę lewej
strony klatki
piersiowej, przy
czym drugi cios
został zadany w
sytuacji, gdy po
pierwszym ciosie
pokrzywdzony
nie zaniechał
jeszcze ataku, ale
go kontynuował.

O działaniu
oskarżonego w
ramach obrony
koniecznej
świadczy
również jego
zachowanie po
ugodzeniu
pokrzywdzonego
nożem. Po
zahamowaniu
bowiem
przemocowego
zachowania
pokrzywdzonego
po drugim ciosie
nożem,
oskarżony
zaprzestał
dalszych
czynności
obronnych, nie
wykorzystując
faktu osłabienia

przeciwnika, gdy
jeszcze
pokrzywdzony
znajdował się na
klatce
schodowej. Gdy
tylko zamach
pokrzywdzonego
ustał wskutek
tych ugodzeń
nożem,
oskarżony nie
kontynuował już
swojego
działania,
zwłaszcza przy
użyciu noża
a tylko kazał
wynosić się
pokrzywdzonemu
z klatki
schodowej. W
tych zaś
okolicznościach
brak jest
przesłanek,
które
wskazywałyby
na to, że
oskarżony
kierował się
innymi
pobudkami niż
chęć obrony.

Niezbędnym
elementem
podmiotowym
obrony
koniecznej jest,
aby akcja
broniącego się
wynikała ze
świadomości, że
odpiera on
zamach i
podyktowana
była wolą obrony
(vide: wyrok
Sądu

Najwyższego z dnia 30 grudnia 1972 r. w sprawie Rw 1312/72, OSNKW 1973/5/69). Dla stwierdzenia działania w obronie koniecznej nie jest wymagane działanie przemyślane, nakierowane na odparcie zamachu, a wystarczy działanie instynktowne, bez przemyślenia, nagła reakcja obronna w sytuacji zagrożenia, gdy broniący się uświadamia sobie zamach i z własnej woli podejmuje obronę (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie II AKa 14/15, LEX nr 1665870). Sam fakt, że pokrzywdzony posługiwał się rękoma (zadawał ciosy pięściami), a oskarżony nożem – a więc narzędziem niebezpiecznym ze swojej istoty

– nie oznacza automatycznie, że jego zachowanie cechowało się mniejszą intensywnością niż czynności podejmowane przez oskarżonego (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2019 r. w sprawie II KK 135/18, LEX nr 2622383). Nie ulega wątpliwości, że odpierającemu zamach wolno użyć skutecznego sposobu obrony, w tym niebezpiecznego narzędzia, chociażby napastnik takim narzędziem się nie posługiwał. R. legis obrony koniecznej wiąże się bowiem z zapewnieniem ofierze możliwości podjęcia wszelkich działań chroniących ją przed atakiem, a nie tworzyć po stronie napastnika uprawnienie pozwalające mu zneutralizować

działania
obronne ofiary,
które uzna on za
niewspółmierne
do jego
zamachu.

Napadnięty ma
prawo do obrony
skutecznej i nie
musi ratować
się np. ucieczką,
czy ukrywaniem
przed
napastnikiem.

Jeśli czyni to w
sposób
współmierny do
niebezpieczeństwa
zamachu, to
działa w
warunkach
obrony
koniecznej
określonej w art.
25 § 1 k.k.
(vide: wyrok SN
z dnia 9 kwietnia
2002 r., IV
KKN 289/99,
LEX nr 53340;
wyrok Sądu
Apelacyjnego w
Katowicach z
dnia 7 lutego
2019 r. w
sprawie II AKa
23/19, LEX
nr 2690773;
wyrok Sądu
Apelacyjnego w
Lublinie z dnia
18 sierpnia 2009
r., II AKa
99/09, OSA
2010/7/10-24).

Należy zatem
przypomnieć, że
niespodziewanie
zaatakowany

przez wyjątkowo
agresywnego
pokrzywdzonego
oskarżony
próbował bronić
się przed takim
napastnikiem,
przy czym, przy
kontynuacji
takiego
zachowania się
pokrzywdzonego,
mimo
wypchnięcia go
przez
oskarżonego z
mieszkania,
dopiero poprzez
użycie
znajdującego się
w jego
posiadaniu noża
ostatecznie
zmusił
pokrzywdzonego
do odstąpienia
od
kontynuowania
zamachu.

Atakując dobro
chronione
prawem, a
zwłaszcza
dokonując
zamachu na
zdrowie lub życie
innej osoby,
napastnik musi
liczyć się z
obroną ze strony
napadniętego i
to taką, jaka
będzie
konieczna, aby
odeprzeć
zamach, zatem
napastnik
powinien liczyć
się z każdą

konsekwencją,
jaka w wyniku
takiego zamachu
może nastąpić, z
ryzykiem
doznania
uszczerbku na
zdrowiu, a nawet
z utratą życia
(vide: wyrok
Sądu

Apelacyjnego w
Krakowie z dnia
31 sierpnia 2005
r. w sprawie
II AKa 168/05,
LEX nr 164402).

Napadnięty ma
prawo do obrony
skutecznej i
to napastnika
obciąża ryzyko
szkodliwych
następstw, także
gdy atakuje
gołymi rękami.
Nie można
zaatakowanemu
stawiać
wymagań co do
sposobu obrony
czy doboru
narzędzi, o ile
mieszczą się
one w granicach
konieczności

(vide: wyrok
Sądu

Apelacyjnego w
Lublinie z dnia
18 sierpnia 2009
r. w sprawie II
AKa 99/09, OSA
2010/7/10-24).

Mając na
uwadze
powyższe
okoliczności
należy

jednoznacznie stwierdzić, iż działania podjęte przez oskarżonego mieściły się w granicach konieczności, nie były niewspółmierne do sposobu ataku.

Użycie noża przez oskarżonego nastąpiło z umiarem, w stopniu nie większym niż było to potrzebne do odparcia ataku i bez chęci powodowania u pokrzywdzonego zbyt ciężkich skutków.

Oskarżony podjął działania obronne natychmiast po ataku pokrzywdzonego, najpierw poprzez jego wypchnięcie z mieszkania a następnie, przy dalszym atakowaniu przez pokrzywdzonego poprzez zadanie mu dwukrotnie ciosów w lewą stronę klatki piersiowej, a po zadaniu

drugiego ciosu,
jak również
wskutek
interwencji
osoby trzeciej,
gdy atak już
ustał - nie
kontynuował
obrony.

Działanie
oskarżonego nie
miało również
charakteru
ekscesu
intensywnego
albowiem, jak
już wskazywano
powyżej,
oskarżony nie
użył
nadmiernych
środków obrony
ani nie naruszył
również rażąco
dysproporcji
dóbr. Rację
ma skarżący
obrońca
wskazując, że
takiej oceny
dotyczącej
dysproporcji
między dobrem
zaatakowanym
zamachem a
dobrem, w które
godzi
odpierający
zamach, należy
dokonywać ex
ante, a więc z
punktu widzenia
momentu
zamachu i jego
odpierania, a
nie ex post
przez pryzmat
skutków tego
starcia (vide:

postanowienie
Sądu
Najwyższego z
dnia 15 kwietnia
2015 r. w
sprawie IV KK
409/14, OSNKW
2015/9/78;
wyrok Sądu
Apelacyjnego w
Gdańsku z dnia
30 sierpnia 2017
r., (...) -197). Nie
można bowiem
wymagać od
podejmującego
obronę
dokładnego
szacowania
powstającego
zagrożenia,
skoro zamach
z reguły jest
zdarzeniem
dynamicznym, a
zachowanie
napastnika nie
do końca
przewidywalne.
Nadto należy
pamiętać, że
prawo do obrony
koniecznej
oznacza
dopuszczalność
przewagi po
stronie
odpierającego
zamach, w
szczególności w
zakresie użytych
środków obrony.

Powyższe znów
przekonuje o
błędności
rozumowania
Sądu I instancji,
iż w tych
okolicznościach

sprawy
oskarżony mógł
podjąć inne
czynności
obronne, jak
schronienie się
w mieszkaniu
i zamknięcie
drzwi po
wypchnięciu
pokrzywdzonego,
czy wezwanie
pomocy
kolegów. Trzeba
tylko dodać,
iż, jak słusznie
podniósł
skarżący
obrońca, takie
pełne
wypchnięcie
pokrzywdzonego
z mieszkania na
klatkę
schodową, a
przed
zadawaniem
ciosów nożem,
nie jest do końca
pewne, skoro z
w/w dowodów
wynika, że
mogło to się
dziać mniej
więcej przy
wejściu do
mieszkania. W
tych zaś
okolicznościach
tym bardziej nie
może
przekonywać
argument Sądu
I instancji, iż
oskarżony przy
kontynuowaniu
ataku ze strony
pokrzywdzonego
miał w ogóle
możliwość

zamknięcia
drzwi. Poza
tym, o czym
wspomniano
wyżej, sposób
obrony nie
polega na tym,
by chować się
przed
napastnikiem,
ale by
skutecznie,
wedle
dostępnych
środków, nie
mając przecież
również w takich
okolicznościach
czasu i
sposobności na
przemyślenia
doprowadzić do
skutecznej
obrony. Przy
czym, jak już
wspomniano
wyżej,
przekroczenia
granic obrony
koniecznej nie
można w tej
sprawie także
uzasadniać
zadaniem tego
trzeciego ciosu
nożem w brzuch,
bowiem
prawidłowo
dokonane
ustalenia
faktyczne na
takie przyjęcie
faktu zadania
tego ciosu nie
pozwalają.

Mając więc
wszystkie
powyższe
okoliczności na

uwadze, w tym
zwłaszcza
analizę
prawnomaterialną
zachowania
podjętego przez
oskarżonego,
uznać należało
bez wątpienia, że
działał on in
tempore
criminis w
granicach
obrony
koniecznej.
Podnoszona
przez
apelującego
argumentacja na
poparcie
postawionego w
apelacji
zarzutu w pkt
2 jest tożsama
z przedstawioną
wyżej
argumentacją
Sądu
Apelacyjnego, co
świadczy
zarówno o jej
zasadności, jak
i skuteczności,
gdyż zarzut ten
prowadzi do
konieczności
zmiany
zaskarżonego
wyroku w pkt 1
poprzez
uniewinnienie
oskarżonego od
popelnieniu tego
czynu, a to z
powodu
przyjęcia jego
działania w
warunkach art.
25 § 1 k.k. (art.
414 § 1 zd. 2

k.p.k. w zw. z art.
17 § 1 pkt 2 k.p.k.
w zw. z art. 458
k.p.k.).

**II. Zarzuty
dotyczące
przypisanej
oskarżonemu
groźby
karalnej.**

Na wstępie
należy wskazać,
iż razi opis
czynu,
przypisanego
oskarżonemu w
pkt 2
zaskarżonego
wyroku. W
opisie tym
bowiem zawarto
sformułowanie,
iż oskarżony
groził P. S.
„popętnieniem
przestępstwa na
jej szkodę”, gdy
tymczasem opis
ten nie zawiera
żadnych
znamion
jakiegokolwiek
przestępstwa, z
którego by
wynikało, iż
rzeczywiście
mamy tu do
czynienia z
„przestępstwem”
w rozumieniu
art. 190 § 1 k.k.
Sąd I instancji
w uzasadnieniu
tego wyroku
wskazał, iż w
prowadzonej
rozmowie
między

oskarżonym a P. S. poprzez komunikaty w M., gdy pokrzywdzona wskazała, iż nie wierzy, że oskarżony chciał jej zrobić krzywdę, ten odpisał jej, że jeszcze zrobi jej krzywdę i, cyt.: „dojebie cię w ujj”, co wzbudziło u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę spełnienia groźby popełnienia na jej szkodę przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu (sekcja 1 formularza uzasadnienia na str. 5).

Sąd I instancji dał w zakresie tych ustaleń co do realności obaw spełnienia tej groźby wyrządzenia krzywdy fizycznej wiarę zeznaniom P. S., argumentując to faktem, iż była ona naocznym świadkiem zdarzenia, kiedy oskarżony zadawał ciosy nożem M. D. (2) i widziała

odniesione przez niego rany, więc potraktowała te groźby poważnie i obawiała się, że oskarżony również jej może zrobić krzywdę (sekcja 2 formularza uzasadnienia na str. 8-9). Pokrzywdzona w taki właśnie sposób zeznała w toku przesłuchania na k. (...).

Należy jednak zauważyć, iż oskarżony przyznał, iż napisał te słowa do pokrzywdzonej po powyższej sytuacji z nożem, ale napisał to w emocji, nic te słowa nie znaczą i nie chciał przez te słowa niczego osiągnąć (k. 382v).

Natomiast z zeznań pokrzywdzonej wynika, iż sama dobrowolnie prowadziła z oskarżonym tę rozmowę w godzinach nocnych po zdarzeniu, dopytując się co zrobił M. D. (2) i czy rzeczywiście

chciał zrobić jej krzywdę, twierdząc, że w to nie wierzy.

W tych zaś okolicznościach jako szczerze brzmia zapewnienia oskarżonego, że w tej rozmowie, notabene zainicjowanej przez P. S., oskarżony znajdował się w emocjach po takim zdarzeniu, jakie przecież go spotkało ze strony M. D. (2), przy czym oskarżony podejrzewał w sposób zrozumiały, iż zdarzenie to wyniknęło z inspiracji P. S., która przecież tam przysła z D.. Dodatkowo należy wspomnieć na samą treść rozmów prowadzonych wówczas przez obojga (oskarżonego i pokrzywdzoną), która jednak przeczy zapewnieniom pokrzywdzonej, iż realnie obawiała się spełnienia tej groźby (k.

83-110,
211-229). Nie
dość bowiem,
iż podczas tych
rozmów
pokrzywdzona
zapewniała
oskarżonego o
swojej miłości,
to nadto po
słowach
oskarżonego, że,
cyt.: „dojebie cię
w ujj”, „wali
mnie to” ona
nie wykazywała
żadnego strachu,
żadnej obawy
a jeszcze pisała
do oskarżonego,
cyt.: „bejbi,
ciebie chcę”,
„mimo że jesteś
idiotą i mimo
to, co chciałeś
mi zrobić” (k.
92-94). Taki
sposób
prowadzonej
rozmowy, jak
i wcześniejsza
więź
emocjonalna,
jaka łączyła
oboje stawia
pod wyraźnym
znakiem
zapytania
ustalenie Sądu
I instancji, by
rzeczywiście
pokrzywdzona
po tych słowach
oskarżonego
realnie obawiała
się spełnienia
z jego strony
groźby, mającej
wynikać z
wypowiedzianych

(napisanych)
przez niego słów.
Nie można przy
tym zapominać,
iż co do
zasady zeznania
P. S. odnośnie
zdarzenia z
udziałem M.
D. (2) zostały
uznane za
niewiarygodne i
jednocześnie,
mimo tych
zapewnień o
miłości
wyrażanych w
prywatnej
rozmowie wobec
oskarżonego,
przedstawiła w
tych zeznaniach
oskarżonego w
najgorszym
świetle,
nieprawdziwie
relacjonując
przebieg
zdarzenia. Tym
samym również
w tym
przypadku taką
samą miarą
należy
potraktować jej
zapewnienia, by
obawiała się w
sposób
uzasadniony
spełnienia
rzekomej groźby
popelnienia
przez
oskarżonego na
jej szkodę
przestępstwa.
Trzeba bowiem
także pamiętać,
iż między
oskarżonym i

pokrzywdzoną
występował
konflikt i to
również
pokrzywdzona
swoim
zachowaniem,
mówiąc o tym
konflikcie
osobom trzecim,
w tym M. D. (2)
(przypomnijmy:
uchodzącego w
opinii
miejscowych za
„zabijakę”), jak i
zwodząc
oskarżonego
swoją
namiętnością do
niego, by tylko
dowiedzieć się,
gdzie przebywa
w G., okazała się
dla oskarżonego
osobą
niebezpieczną,
skłoną do
wyrządzenia mu
krzywdy, w tym
fizycznej.

Sąd Okręgowy
tych
okoliczności w
ogóle nie
dostrzega a
jedynie skupia
się na samej
treści tej
wypowiedzi
zawierającej
groźbę, jak i na
samyh
okolicznościach
użycia przez
oskarżonego
noża wobec
M. D. (2),
co nie może

w realiach tej sprawy prowadzić do uznania prawidłowości tego rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu odwoławczego powyższe bowiem okoliczności razem wzięte prowadzą do wniosku, iż to zachowanie się oskarżonego nie wyczerpało znamion zarzucanego przestępstwa z art. 190 § 1 k.k., z uwagi na brak możliwości uznania, by ta wypowiedź oskarżonego zawarta w rozmowie na M. stanowiła groźbę wzbudzającą w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona.

Powyższe zaś przekonuje do zasadności postawionych zarzutów apelacyjnych w punktach **1 lit. e i 3.**

Skoro zaś zarzucany oskarżonemu czyn nie zawiera znamion

<p>przestępstwa, tu: z art. 190 § 1 k.k., to również Sąd odwoławczy, na podstawie art. 438 pkt 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 437 k.p.k. zmienił w tym zakresie zaskarżony wyrok w pkt 2 i uniewinnił oskarżonego od popelnienia zarzucanego mu przestępstwa z art. 190 § 1 k.k.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>1. zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od obu zarzucanych mu czynów.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Ad. 1 Wniosek co do obu zarzucanych oskarżonemu czynów okazał się zasadny, co wykazano wyżej przy ustosunkowaniu</p>		

	się do zarzutów apelacyjnych.	
OKOLICZNOŚCI	4. PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
	1.	Nie dotyczy
	Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
ZSTRZYGNIECIE	5. SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
	0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
	0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy
	0.1Nie dotyczy	
	Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
	0.15.2. Zmiana wyroku sądu	

<i>pierwszej instancji</i>		
o.o.11.	Przedmiot i zakres zmiany	
o.o.1Zmiana dotyczy całości zaskarżonego wyroku (pkt I wyroku Sądu Apelacyjnego).		
Zwięźle o powodach zmiany		
Zmieniono wyrok co do czynów z punktu 1 i 2, gdyż uznano zasadność wywiedzionej apelacji co do działania oskarżonego w przypadku 1 w warunkach obrony koniecznej, jak i braku jego zamiaru pozbawienia życia pokrzywdzonego. Co do przypadku 2 uznano, iż oskarżony swoim działaniem nie wyczerpał znamion przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. Szczegółowo na ten temat wypowiedziano		

<p>się wyżej przy ustosunkowaniu się do zarzutów apelacyjnych.</p> <p>Konsekwencją tych zmian było również uchylenie orzeczonej w pkt 3 kary łącznej pozbawienia wolności a także obciążenie w pkt 4 Skarbu Państwa kosztami sądowymi w całości, z uwagi na treść art. 632 pkt 2 k.p.k.</p>			
<p>0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>			
<p>0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>			
<p>1.1.</p>	<p>Nie</p>	<p># art. 439 k.p.k.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uchylenia</p>			
<p>2.1.</p>	<p>Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości</p>	<p># art. 437 § 2 k.p.k.</p>	

	Nie dotyczy		
Zwiężle o powodach uchylenia			
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania Nie dotyczy	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
4.1.	Nie dotyczy	# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
Nie dotyczy			
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	Nie dotyczy	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
II.	Obciążono Skarb Państwa kosztami procesu za postępowanie odwoławcze z uwagi na zasadność wywiedzionej apelacji i uniewinnienie w związku z jej zarzutami oskarżonego w całości, tj. od dwóch zarzucanych mu przestępstw. W tym przypadku podstawą orzeczenia jest przepis art. 632 pkt 2 k.p.k.	
7. PODPIS		
G. N. K. L. M. K.		